

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0333/2013

17.10.2013

ZIŅOJUMS

par ekoinovācijām — nodarbinātība un izaugsme ar vides politikas palīdzību
(2012/2294(INI))

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Referente: *Karin Kadenbach*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	15
NODARBINĀTĪBAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS ATZINUMS	18
REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS	23
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	26

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par ekoinovācijām — nodarbinātība un izaugsme ar vides politikas palīdzību (2012/2294(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Eiropa 2020” — stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” (COM(2010)2020),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Inovācija ilgtspējīgai nākotnei. Ekoinovācijas rīcības plāns (*Eco-AP*)” (COM(2011)0899),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Stratēģijas „Eiropa 2020” pamatiniciatīva „Inovācijas savienība”” (COM(2010)0546),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Stratēģijas „Eiropa 2020” pamatiniciatīva „Resursu ziņā efektīva Eiropa”” (COM(2011)0021),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Ilgspējīgas attīstības tehnoloģiju veicināšana — Eiropas Savienības vides tehnoloģiju rīcības plāns” (COM(2004)0038),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Eiropas standartu stratēģisks redzējums: virzības mērķis — līdz 2020. gadam sekmēt un paātrināt ilgtspējīgu Eiropas ekonomikas izaugsmi” (COM(2011)0311),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Rio +20 konference: virzība uz „zaļo” ekonomiku un labāku pārvaldību” (COM(2011)0363),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Ceļvedis virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā” (COM(2011)0112),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Jaunu prasmju un darba vietu programma. Eiropas ieguldījums ceļā uz pilnīgu nodarbinātību” (COM(2010)0682),
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu regulai, ar ko izveido Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu 2014.–2020. gadam „Apvārsnis 2020” (COM(2011)0809),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Apvārsnis 2020” — pētniecības un inovācijas pamatprogramma” (COM(2011)0808),
- ņemot vērā Komisijas Balto grāmatu „Adaptācija klimata pārmaiņām: iedibinot Eiropas rīcības pamatprincipus” (COM(2009)0147),
- ņemot vērā Komisijas Zaļo grāmatu „No problēmām uz iespējām: virzība uz vienotu stratēģisko satvaru ES pētniecības un inovāciju finansējumam” (COM(2011)0048),
- ņemot vērā jauno instrumentu „Garantija jauniešiem”,

- ņemot vērā tā 2010. gada 11. novembra rezolūciju par Eiropas inovācijas partnerībām pamatiniciatīvas „Inovācijas Savienība” ietvaros¹,
- ņemot vērā 2012. gada 24. maija rezolūciju par resursu ziņā efektīvu Eiropu²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2011. gada 29. septembra rezolūciju par to, lai izstrādātu ES kopējo nostāju, gatavojoties ANO organizētajai Rio +20 augstākā līmeņa sanāksmei par ilgtspējīgu attīstību³,
- ņemot vērā 2012. gada 15. marta rezolūciju par ceļvedi virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā⁴,
- ņemot vērā 2011. gada 10. februāra rezolūciju par novatoriskiem finansēšanas veidiem Eiropā un pasaulē⁵,
- ņemot vērā 2011. gada 8. jūnija rezolūciju par ieguldījumu nākotnē — jaunu daudzgadu finanšu shēmu (DFS) konkurētspējīgai, ilgtspējīgai un iekļaujošai Eiropai⁶,
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko izveido īpašo programmu, ar kuru īsteno Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu 2014.–2020. gadam „Apvāršnis 2020” (COM(2011)0811),
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par vides un klimata pasākumu programmas („LIFE”) izveidi (COM(2011)0874),
- ņemot vērā 2011. gada 12. maija rezolūciju par Inovācijas savienību — pārveidojot Eiropu pēckrīzes pasaulei⁷,
- ņemot vērā 2012. gada 14. jūnija rezolūciju par virzību uz ekonomikas atlabšanu, radot daudz jaunu darba vietu⁸,
- ņemot vērā Parlamenta 2010. gada 7. septembra rezolūciju par darbavietu potenciāla attīstīšanu jaunai, ilgtspējīgai ekonomikai⁹,
- ņemot vērā 2012. gada 11. septembra rezolūciju par sieviešu lomu videi draudzīgā ekonomikā¹⁰,
- ņemot vērā 2010. gada 6. maija rezolūciju par Komisijas Balto grāmatu „Adaptācija

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0398.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0223.

³ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0430.

⁴ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0086.

⁵ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0080.

⁶ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0266.

⁷ OV C 377 E, 7.12.2012., 108. lpp.

⁸ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0260.

⁹ OV C 308 E, 20.10.2011., 6. lpp.

¹⁰ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0321.

klimate pārmaiņām — iedibinot Eiropas rīcības pamatprincipus”¹ ,

- ņemot vērā 2011. gada 27. septembra rezolūciju par Zaļo grāmatu „No problēmām uz iespējām: virzība uz vienotu stratēģisko satvaru ES pētniecības un inovācijas finansējumam”² ,
  - ņemot vērā Eiropas Komisijas 2011. gada marta īso ziņojumu Nr. 315 par Eiropas uzņēmēju attieksmi pret ekoinovāciju,
  - ņemot vērā Konkurētspējas un jauninājumu izpildaģentūras (KJIA) sagatavoto ziņojumu „Saskaņā ar Konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu (CIP) tirgū ieviesto ekoinovācijas projektu rezultātu analizēšana un to paziņošana”, kas publicēts 2013. gada maijā;
  - ņemot vērā ANO Vides programmas (UNEP), Starptautiskās Darba organizācijas (SDO), Starptautiskās Darba devēju organizācijas (IOE) un Starptautiskās Arodbiedrību konfederācijas (ITUC) 2008. gada iniciatīvu „Zaļās darbavietas: pienācīgs darbs ilgtspējīgā, zemas oglekļa emisijas pasaulē”,
  - ņemot vērā organizācijas Greenpeace un Eiropas Atjaunojamās enerģijas padomes (EREC) 2009. gada ziņojumu „Darbs klimata labā: atjaunojamā enerģija un zaļo darbavietu revolūcija”,
  - ņemot vērā Eiropas Arodbiedrību konfederācijas (ETUC) un Sociālās attīstības aģentūras (SDA) 2007. gada ziņojumu „Klimata pārmaiņas un nodarbinātība: klimata pārmaiņu un CO₂ emisiju samazināšanas pasākumu ietekme uz nodarbinātību Eiropas Savienības 25 dalībvalstīs līdz 2030. gadam”,
  - ņemot vērā Eurofound 2013. gada janvāra ziņojumu „Nozaru ekoloģizācija ES — paredzot un pārvaldot ietekmi uz darbavietu skaitu un kvalitāti” un tā problēmsituāciju analīzes datubāzi;
  - ņemot vērā Eurofound 2011. gada ziņojumu „Darba attiecības un ilgtspējība — sociālo partneru loma pārejā uz videi nekaitīgu ekonomiku”;
  - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
  - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, kā arī Reģionālās attīstības komitejas atzinumus (A7-0333/2013),
- A. tā kā tīra un veselīga vide, gluži tāpat kā ekonomikas stiprums un konkurētspēja, ir priekšnoteikums labklājības uzturēšanai un augstai dzīves kvalitātei Eiropā;
- B. tā kā vides problēmu, piemēram, klimata pārmaiņu, ierobežoto resursu un bioloģiskās daudzveidības izzušanas risināšanai ir vajadzīga radikāla pāreja no mūsu ekonomikas uz

¹ OV C 81 E, 15.3.2011., 115. lpp.

² OV C 56 E, 26.2.2013., 1. lpp.

tādu ekonomiku, kurā galvenā nozīme ir tīrām tehnoloģijām;

- C. tā kā krīzes apmērs sniedz unikālu un vēsturisku iespēju radīt pārveidojošas izmaiņas mūsu ekonomikā, bruģējot ceļu uz ilgtspējīgu attīstību ilgtermiņā;
- D. tā kā videi nekaitīgo tehnoloģiju (*GreenTech*) pēdējo gadu izaugsme apliecina, ka ieguldījumi videi nekaitīgā izaugsmē nav dārgs pienākums, bet gan milzīga ekonomiska iespēja; tā kā lejupslīdes dēļ gandrīz katra nozare ir cietusi smagus zaudējumus un arī „zaļās” nozares izaugsme ir samazinājusies, tomēr joprojām turpinās;
- E. tā kā pašreizējā resursus patērējošā ekonomika ir jāaizstāj ar resursu ziņā efektīvu ekonomiku, pārveidojot pastāvošās nozares par tādām videi nekaitīgām nozarēm ar augstu pievienoto vērtību, kas rada darbavietas un vienlaikus aizsargā vidi;
- F. tā kā videi nekaitīgi risinājumi piesaistīs jaunas paaudzes augsto tehnoloģiju ražošanu un pakalpojumus, uzlabos Eiropas konkurētspēju un radīs jaunas kvalificētas darbavietas;
- G. tā kā, veicinot jaunus procesus ražošanas procesu attīrīšanai, jaunas pārvaldības metodes un jaunas tehnoloģijas, kā arī jaunus pakalpojumus, ar ko uzņēmumi tiek padarīti videi nekaitīgāki, ekoinovācija palīdz Eiropai izmantot visas tās rīcībā esošās iespējas, vienlaikus risinot pašreizējās problēmas;
- H. tā kā resursu cenas pēdējos gados ir būtiski kāpušas, tāpēc uzņēmumu konkurētspēju aizvien lielākā mērā nosaka to resursu efektīva izmantošana;
- I. tā kā pieredze liecina, ka iestādēm ir grūti prognozēt to, kuras inovatīvās tehnoloģijas būs konkurētspējīgas tirgū;
- J. tā kā fiskālie stimuli var būt lietderīgs instruments ekoinovācijas palielināšanai Eiropā;
- K. tā kā Eiropa ir jauno tehnoloģiju izstrādes līdere; tā kā pastāv daudz šķēršļu vides tehnoloģiju attīstībai un plašākai izmantošanai, piemēram, turēšanās pie pašreizējo tehnoloģiju izmantojuma, cenu signāli, kas mēdz būt labvēlīgāki mazāk ekoe efektīviem risinājumiem, grūta piekļuve finansējumam, kā arī maza patērētāju izpratne; tā kā tāpēc produktu aprites ciklā ir jāuzlabo to kopējie ekoloģiskie raksturlielumi, jāveicina pieprasījums pēc labākiem produktiem un ražošanas tehnoloģijām un jāpalīdz patērētājiem veikt apzinātu izvēli;
- L. tā kā marķējumā, kas norāda produktu un pakalpojumu atbilstību prasībām attiecībā uz vidi, ir jāsniedz skaidra un objektīva informācija un jānovērš patērētāja maldināšana („zaļā tukšvārdība”);
- M. tā kā mūsdienās ekonomiskās nodrošina 3,4 miljonus darbavietu, un to gada apgrozījums ir aptuveni EUR 319 miljardi; tā kā daudzās valstīs videi nekaitīgu tehnoloģiju nozare jau šobrīd ir vai drīz būs lielākais darba devējs;
- N. tā kā ekoinovācijas ir ES attīstības stūrkmens vides ziņā, ekonomiski un sociāli ilgtspējīgas izaugsmes stratēģijai, kas rada kvalitatīvas nodarbinātības iespējas dažādās nozarēs;

- O. tā kā 2010. gada Ekoinovāciju rezultātu pārskats (*Eco-IS*) liecina par labvēlīgu ekoinovāciju veikumu vairākās dalībvalstīs, tomēr par spīti tam neviena atsevišķa ES dalībvalsts vai valstu grupa šobrīd nevar kalpot kā ekoinovāciju veikuma paraugs ES;
- P. tā kā Eurobarometra 2011. gada īsais ziņojums Nr. 315 par Eiropas uzņēmēju attieksmi pret ekoinovācijām liecina, ka MVU saskaras ar augstākām materiāla izmaksām, lai gan lielākā daļa uzņēmumu ir ieviesusi jaunus vai ievērojami uzlabotus ekoinovatīvus ražošanas procesus vai metodes ar mērķi samazināt materiāla izmaksas, kā arī tiem ir nodrošināta nepietiekama piekļuve pašreizējām dotācijām un nodokļu atvieglojumiem un izjūt nenoteiktu tirgus pieprasījumu;
- Q. tā kā *CIP* ekoinovāciju iniciatīvas analīze liecina, ka prognozējamie ieguvumi vides, ekonomikas un nodarbinātības jomās būtiski pārsniedz publiskos izdevumus;
- R. tā kā ekoinovāciju mērīšana ir galvenā prasība ES dalībvalstu veikuma un progresu uzraudzībai un novērtēšanai virzībā uz gudru un ilgtspējīgu izaugsmi Eiropā, tomēr datu pieejamība ekoinovāciju jautājumā ir ierobežota un to kvalitāte rādītāju starpā ievērojami atšķiras;
- S. tā kā politikas veidotājiem un citām ieinteresētajām pusēm ir atšķirīga izpratne par to, kas ir ekoinovācijas un kādam jābūt to ieviešanas mērķim;
- T. tā kā pastāv atšķirīgi vērtēšanas kritēriji, ko izmanto, lai definētu terminus „ekoinovācija” un „gudras, videi draudzīgas darbavietas” (piemēram, SDO, *UNEP*, *CEDEFOP*, *ESAO* vai *Eurostata* definīcijas), tādēļ varētu rasties atšķirīgi statistikas dati par ekoinovāciju, videi draudzīgām darbavietām un izaugsmi;
- U. tā kā 2010. gada 7. septembra rezolūcijā par darbavietu potenciāla attīstīšanu jaunai, ilgtspējīgai ekonomikai¹ ir atsauce uz SDO izstrādāto stabilu darbavietu definīciju un uzsvērts, ka ekoinovācijai ir nozīmīga loma visās rūpniecības un ražošanas nozarēs;
- V. tā kā pašlaik saskaņā ar ekoinovāciju shēmu tiek finansēti vairāk nekā 240 projekti; tā kā 2013. gada maijā Komisija nāca klajā ar jaunu aicinājumu papildus izraudzīties vēl 45 ekoinovācijas projektus, kuros paredzēti jauni risinājumi vides jomā; tā kā, pateicoties *CIP* ekoinovācijas iniciatīvas darbībai un finansējumam, ir sniegts atbalsts daudzsoļošiem Eiropas ekoinovācijas izstrādātājiem, nodrošinot riska kapitālu, kas citādi tiem nebūtu pieejams;
- W. tā kā 2014.–2020. gada periodā ES jaunā programma pētniecībai un inovācijām „Apvārsnis 2020” ir finanšu instruments, ar ko ievieš Inovāciju savienību; tā kā nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (2014.–2020. gadam) ekoinovāciju iniciatīva ir iekļauta arī programmā „*LIFE*” (Vides un klimata pasākumu programma 2014.–2020. gadam);
- X. tā kā jauniešu bezdarba līmeņa pieaugums ir satraucošs un ir ļoti nepieciešama politika, kas jauniešiem sniegtu vairāk un labākas darba iespējas;
- Y. tā kā Parlaments ir atzinīgi novērtējis Komisijas iniciatīvu „Jaunas prasmes jaunām

¹ OV C 308 E, 20.10.2011., 6. lpp.

darbavietām”, kas atzīst sadarbību ar dalībvalstīm,

Vispārējās politiskās nostādnes gudras un ilgtspējīgas izaugsmes, kā arī darbavietu radīšanai

1. aicina Komisiju turpināt darbu pie ES mēroga vīzijas ekoinovāciju jautājumā, ņemot vērā pāreju uz resursu ziņā efektīvu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, tomēr aicina arī pievērsties konkrētiem mērķiem, prioritārajām jomām un pavērsiena punktiem;
2. atbalsta Komisijas stratēģijas „Eiropa 2020” pamatiniciatīvu, kuras mērķis ir nekavējoties īstenot pāreju uz ilgtspējīgu ekonomiku; turklāt uzsver, ka mērķtiecīgs ieguldījums ES reģionu ekoloģiskas pārveidošanas procesā ir ļoti noderīgs instruments, lai sasniegtu reģionālās konverģences un teritoriālās kohēzijas stratēģiskos mērķus;
3. norāda uz iespēju tieši un netieši radīt kvalitatīvas darbavietas, pilnībā īstenojot stratēģiju „Eiropa 2020”; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt centienus šajā jomā; atzinīgi vērtē Komisijas integrētās stratēģijas veicināšanu videi draudzīgai izaugsmei saskaņā ar pamatiniciatīvu „Inovācijas Savienība” un jo īpaši Ekoinovāciju rīcības plānu, kas ir solis pareizajā virzienā;
4. uzsver, ka tiesiskais regulējums ir svarīgs līdzeklis pieprasījuma pēc vides tehnoloģijām palielināšanai; uzskata, ka Eiropas ražošanas konkurētspēja ir atkarīga no Eiropas globālās vadības ekoloģiski efektīvu preču un ražošanas jomā;
5. aicina dalībvalstis izstrādāt stratēģijas darbaspēka prasmju saskaņošanai ar videi draudzīgu tehnoloģiju nozares piedāvātajām iespējām, pievērsties dažādām apakšnozarēm un to vajadzībām pēc kvalificētiem darbiniekiem;
6. uzsver divējādās vides un ekonomiskās priekšrocības, ko rada pāreja uz videi nekaitīgu noturīgu ekonomiku, proti, stabilu darbavietu izveidošanu ES un jaunattīstības valstīs, pieaugot dalībai inovatīvā degvielas un materiālu ražošanā, kā arī nodarbinātības iespējas, ko rada biomateriālu apstrāde un tirdzniecība uzņēmumiem, publiskiem, privātiem un vietējiem patērētājiem; uzsver, ka ar šīm iespējām būtu jārada kvalitatīvas un ilgtspējīgas darbavietas gan kvalificētiem, gan nekvalificētiem darba ņēmējiem; atzīst, ka stabili ilgtermiņa reglamentējošie noteikumi ilgtspējības veicināšanai būtu jāizstrādā, izmantojot esošos finanšu instrumentus;
7. norāda uz sarežģītām problēmām saistībā ar nodrošinātību ar pārtiku, klimata pārmaiņām, augsnes kvalitāti, izejvielu nepietiekamību, pāreju uz atjaunojamās enerģijas sistēmām un energoefektivitāti utt.; atzīst, ka ekoinovācijai var būt būtiska loma daudzu šo problēmu risināšanā; atkārtoti uzsver, ka šādas pārejas īstenošanai nepieciešama vienota pieeja, iekļaujot izglītību, apmācību, iemaņu attīstību, pētījumus un inovācijas, privātā un publiskā sektora ieguldījumus un infrastruktūras attīstību, turklāt visi šie aspekti veicina daudzveidīgas un stabilas nodarbinātības iespējas;
8. uzskata, ka inovatīviem Eiropas uzņēmumiem ir nepieciešamas ne tikai subsīdijas, bet arī labāks tiesiskais regulējums, labāka saikne ar pētījumu bāzi, kā arī labāka piekļuve dažāda veida finansējumam gan dotāciju, gan aizdevumu, gan pamatkapitāla finansējuma veidā; tāpēc aicina dalībvalstis un Komisiju radīt atbilstošus apstākļus valstī un Eiropā;

9. uzsver, ka darbavietas videi draudzīgu tehnoloģiju jomā nevajadzētu attiecināt tikai uz atjaunojamās enerģijas ražošanu, energoefektivitātes uzlabošanu un transporta nozares pilnveidošanu, jo videi draudzīga izaugsme ir iespēja visām nozarēm, tāpēc tām ir jāizpēta attīstības iespējas un jāuzlabo patērētāju izpratne par „zaļo” produktu iegādes svarīgo nozīmi;
10. uzskata, ka uzņēmumu konkurētspējas palielināšanai nepieciešama strauja tīro tehnoloģiju attīstība; tāpēc aicina Komisiju izvirzīt ekoinovācijas par savas rūpniecības politikas galveno jomu;
11. aicina Komisiju veicināt marķēšanas standartu un skaidru definīciju izstrādi, lai noteiktu un sniegtu informāciju par produktu un pakalpojumu atbilstību prasībām attiecībā uz vidi;
12. uzskata, ka jaunai, ilgtspējīgai ekonomikai ES ir jānodrošina līdzsvarota ekonomiskā un sociālā attīstība; aicina īstenot mērķtiecīgu un ilgtspējīgu rūpniecības politiku, veltot īpašu uzmanību resursu efektīvai izmantošanai; atgādina, ka resursu un materiālu efektīva izmantošana samazinās rūpniecības un mājsaimniecību izmaksas, nodrošinot resursus citiem ieguldījumiem, un padarīs ES ekonomiku mazāk atkarīgu no ierobežotajiem resursiem un ārkārtīgi nepastāvīgajiem resursu tirgiem; uzsver, ka zaļajai ekonomikai ir jānodrošina iespējas pienācīgu un labi apmaksātu darbavietu radīšanai, sniedzot vienlīdzīgas iespējas gan vīriešiem, gan sievietēm, vienlaikus koncentrējoties uz vides aizsardzību;
13. uzsver, ka, lai gan ekorūpniecība pašlaik nodrošina 3,4 miljonus darbavietu un aptuveni EUR 319 miljardu gada apgrozījumu, tās potenciāls radīt reģionālu izaugsmi un nodarbinātības iespējas un panākt ieguvumus videi joprojām lielā mērā ir neizmantots, un šajā sakarā atgādina, ka bezdarbība izmaksātu dārgi;
14. uzsver, ka veiksmīgām ekoinovācijām nepieciešams mērķtiecīgāks ilgtermiņa ieguldījums, kam jo īpaši jāaptver izglītība un apmācība, pētījumi un izstrāde, infrastruktūra utt.;
15. atzinīgi vērtē pašreizējās universitāšu programmas un darba apmācību programmas, kuru uzmanības centrā ir ekoloģiskā, ekonomiskā un sociālā ilgtspējība, kā arī uzsver, ka saistībā ar ilgtspējīgu darbavietu radīšanu pastāv jaunas izglītības vajadzības, kas ir jāapmierina;
16. ir stingri pārliecināts, ka uz tirgus ekonomiku balstīta vides politika var kļūt par izaugsmes un nodarbinātības dzinējspēku visās ekonomikas nozarēs, un uzsver, ka prognozējami, investīcijas veicinoši pamatnosacījumi ir tas, kas ļaus inovatīviem uzņēmumiem iespējami veiksmīgāk izmantot šīs iespējas vides un darba ņēmēju labā;
17. atzīst, ka ekonomikas pāreja uz jaunām uzņēmējdarbības jomām var piesaistīt jauno darbinieku paaudzi un radīt jaunas darba iespējas ekoinovācijas spektrā;

Ekoinovācijas koncepcija

18. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu „Inovācija ilgtspējīgai nākotnei. Ekoinovācijas rīcības plāns (*Eco-AP*)” (COM(2011)0899);

19. uzsver iespējamo sinerģijas efektu, ko ekoinovācija varētu radīt ilgtspējīgu, kvalitatīvu darbavietu izveidē, vides aizsardzībā un ekonomiskās atkarības samazināšanā;
20. uzsver ekoinovācijas koncepcijas plašo dimensiju, ņemot vērā, ka tā ir definēta kā jebkura veida inovācija, kuras mērķis ir virzība uz ilgtspējīgu attīstību, samazinot ietekmi uz vidi vai panākot efektīvu un atbildīgu resursu izmantošanu;
21. aicina Komisiju atzīmēt dažādo ekoinovāciju uztveri un ar to saistītās problēmas, kā arī veidot kopēju izpratni par dažādajām stratēģiskajām iespējām, ko ekoinovācijas piedāvā nākotnei;
22. uzskata, ka Eirostata definīciju jēdzienam „zaļās darbavietas” (vides preču un pakalpojumu jomā), kas, piemēram, nosaka, ka „zaļo” tehnoloģiju un produktu jomā par prioritāru mērķi ir jāizvirza vides aizsardzība vai resursu pārvaldība, būtu lietderīgi izmantot, lai izvairītos no atšķirīgas statistikas, tomēr uzskata, ka ir jāturpina izstrādāt videi nekaitīgu darbavietu un izaugsmes vienota definīcija ES mērogā, kas, piemēram, attiektos arī uz sabiedriskā transporta nozari; uzskata, ka ir lietderīgi apsvērt vispusīgāku „videi draudzīgo darbavietu” definīciju, ietverot papildu darbavietas/darbības nākamajā posmā;
23. uzsver ekoinovāciju neizmantoto potenciālu vides ieguvumu jomā, ņemot vērā, ka tā, kā tiek gaidīts, palīdzēs samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, citus piesārņotājus un atkritumu radīšanu, cita starpā vairāk izmantojot pārstrādātus materiālus un tādu kvalitatīvu produktu ražošanu, kuri mazāk ietekmēs vidi, kā arī veicinās videi draudzīgākus ražošanas procesus un pakalpojumus; uzsver vajadzību mērķtiecīgi vērst rīcību uz sastrēgumu vietām un šķēršļiem ceļā uz ekoinovāciju komercializāciju un uz šo produktu un pakalpojumu internacionalizāciju;
24. nolūkā veicināt ilgtspējīgu izaugsmi aicina Komisiju iekļaut konkrētus ekoinovācijas ieteikumus Eiropas pusgadā;
25. atzīst ka ekoinovācija sniedz skaidras iespējas jaunās uzņēmējdarbības jomās, piedāvājot iespējas maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), „pašuzsācējiem”, pašnodarbinātajām personām un uzņēmējiem gūt labumu no jauniem tirgiem un uzņēmējdarbības modeļiem, kā arī piedāvāt tradicionālās ekonomikas nozarēm iespējas padarīt esošās darbavietas videi nekaitīgākas, pielāgojot tās ilgtspējīgām, resursu ziņā efektīvām ražošanas un darba metodēm;
26. aicina Komisiju izstrādāt sistemātisku pieeju ekoinovāciju politikai, radot saprātīgus pamatnosacījumus, kas nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus ekoinovācijām uzņēmumos, kā arī infrastruktūru, kura ļautu uzņēmumiem un patērētājiem izdarīt ilgtspējīgu izvēli;
27. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt vides standartus publiskajam iepirkumam, tādējādi plašāk izvērsot publiskā sektora iestāžu kā pirmo klientu funkciju;
28. jo īpaši norāda, cik ekoinovācijā nozīmīga ir piekļuve atbilstošai apmācībai un iemaņu attīstībai, lai nodrošinātu nepieciešamo prasmīgo darbaspēku darba devējiem un atbilstošas zināšanas, prasmes un iemaņas jauniešiem, tādējādi radot iespējas viņus

nodarbināt jaunām inovatīvām nodarbinātības iespējām, un lai atvieglotu darba ņēmēju pāreju no nozarēm, kas piedzīvo lejupslīdi, uz jaunām, videi nekaitīgām nozarēm; šajā sakarā uzsver iespēju īstenot mācekļības programmas lauku apvidos un citu veidu profesionālo apmācību, lai attīstītu šos jaunus iemaņu kopumus;

29. iesaka atbalstīt jauniešu radošo un inovatīvo potenciālu, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību, un uzlabot viņu piekļuvi finansējumam;

ES, dalībvalstis un reģioni

30. uzsver vajadzību integrēt ekoinovācijas jēdzienu visās politikas jomās, jo ekoinovācija ir transversāla politikas joma; šajā sakarā aicina Komisiju un dalībvalstis sekmēt sadarbību visās ministrijās un politikas līmeņos un regulāri uzraudzīt attiecīgo politisko nostādņu īstenošanu;
31. aicina visus galvenos tirgus dalībniekus sadarboties videi draudzīgas izaugsmes, inovācijas un darbavietu jomā katrā nozarē un izmantot pašreizējos instrumentus, piemēram, tehnoloģiju platformas, prasmju speciālistu grupas, kopīgas tehnoloģiju ierosmes, pirmsīrgus, kopas un augsta līmeņa ražošanas grupas;
32. aicina Komisiju un dalībvalstis sagatavot jaunus tiesību aktus un stiprināt pašreizējos tiesību aktus atjaunojamo energoresursu attīstības un izmantošanas, kā arī energoefektivitātes uzlabošanas jomā, nodrošinot juridisko noteiktību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus, kā arī sekmējot publiskos un privātos ieguldījumus;
33. aicina dalībvalstis uzlabot šo politisko nostādņu koordināciju un īpaši atbalstīt reģionālās partnerības izaugsmei, inovācijai, darbavietām un vienlīdzīgām iespējām gan sievietēm, gan vīriešiem, kā arī atbalstīt pārrobežu iniciatīvas;
34. vērš uzmanību uz ekoinovācijas koncepcijas nodarbinātības potenciālu ilgtspējīgā ekonomikā; aicina Komisiju nodrošināt platformu, kas dotu dalībvalstīm iespēju koordinēt to pasākumus jaunu ilgtspējīgu darbavietu un izaugsmes radīšanā;
35. mudina dalībvalstis, risinot jautājumus par klimata pārmaiņu ietekmi uz ekonomiku, sociālo jomu un vidi, īstenot pieredzes un paraugprakses apmaiņu nodarbinātības iespēju jomā;
36. aicina horizontāli integrēt ekoinovācijas koncepciju struktūrfondos un Kohēzijas fondā; ierosina, ka, lai radītu jaunas darbavietas ilgtspējīgas ekonomikas apstākļos, vietējām un reģionālajām varas iestādēm atbilstīgi katras dalībvalsts tiesiskajai un iestāžu struktūrai būtu jāpieņem attīstības stratēģijas saskaņā ar stratēģijas „Eiropa 2020” mērķiem;
37. uzskata, ka pašreizējie un ierosinātie ES tiesību akti vides jomā var būtiski palīdzēt radīt jaunas darbavietas tādās jomās kā gaiss, augsne un ūdens, enerģija, sabiedriskie pakalpojumi, lauksaimniecība, transports, tūrisms, mežsaimniecība un vides pārvaldība, un aicina dalībvalstis ieviest šos tiesību aktus;
38. uzsver, ka steidzami jāuzlabo ES oglekļa emisiju kvotu tirgus, lai nodrošinātu, ka ieguldījumi noteikti nonāk pie klimatam nekaitīgām tehnoloģijām;

39. aicina izveidot ciešāku saikni starp fundamentāliem pētījumiem un rūpnieciskiem jauninājumiem, kā arī starp jauninājumiem un ražošanas procesu; mudina Komisiju ierosināt pētniecības/konsultatīvu situācijas izpēti ekoinovāciju jomā katrai dalībvalstij;
40. uzsver, ka ES ekoinovācija veicina resursu efektīvāku izmantošanu ārpus mūsu robežām, tādējādi mazinot pasaules resursu sarūkšanu; tāpēc mudina dalībvalstis stiprināt valsts resursu efektīvas izmantošanas stratēģijas un dalīties ar zināšanām starptautiskos forumos;
41. uzsver, ka ekoinovācijas labākā prakse ir vairāk jāintegrē reālajā ekonomikā, lai gūtie panākumi būtu labāk redzami cilvēku ikdienas dzīvē;
42. uzsver, ka inovācijas un ekoinovācijas pamatā ir pētījumi; norāda, ka ekoinovācijai ir liels izaugsmes potenciāls un Eiropa varētu būt pasaules līdere šajā jomā, kā arī norāda uz iespējām, ko tā paver jaunām, kvalitatīvām darbvietām;
43. uzskata, ka ekoinovācija ir pilnībā savienojama ar pētniecības, inovācijas, klimata un vides ieguldījumu prioritātēm nākamajā struktūrfondu plānošanas periodā;
44. uzsver, cik būtiska loma var būt partnerībai un sinerģijai starp izglītības nozari, uzņēmumiem, un vietējām un reģionālām varas iestādēm, lai sniegtu atbilstošu apmācību, tostarp gan vīriešiem, gan sievietēm paredzētu apmācību saistībā ar iemaņām zinātnes, tehnoloģiju, inženierijas un matemātikas jomā, kā arī profesionālo orientāciju, kvalitatīvu un apmaksātu praksi un duālās izglītības iespējas, lai nodrošinātu plašu piekļuvi nodarbinātības iespējām un kvalitatīvām darbvietām, kas rodas, ieviešot ekoinovāciju;
45. mudina dalībvalstis nodrošināt uzņēmumiem, jo īpaši MVU, stimulus, lai veicinātu ieguldījumu palielināšanu privātā sektora pētniecības un izstrādes darbībās; šajā sakarā atzinīgi vērtē Ekoinovāciju rīcības plānu;
46. mudina dalībvalstis uzlabot pārrobežu sadarbību, lai nodrošinātu tehnoloģiju un paraugprakses izplatību ES un tādējādi palielinātu Eiropas konkurētspēju;
47. aicina veicināt labāko ekoinovāciju izmantojumu, jo īpaši jaunattīstības valstīs, kurās, piemēram, efektīvāks kokogļu ražošanas process, komposta tualetes, atjaunojamās enerģijas avotu izmantojums, ūdens attīrīšanas sistēmas un daudz citu inovāciju varētu par salīdzinoši zemām izmaksām būtiski uzlabot dzīves kvalitāti un veselību un veicināt ilgtspējīgu uzņēmējdarbību un nodarbinātību;
48. mudina dalībvalstis, nodrošinot sociāli atbildīgu pāreju uz augstas kvalitātes „zaļajām” darbvietām, pēc iespējas ātrāk izmantot Eiropas Sociālā fonda līdzekļus programmām, kuru mērķis ir paaugstināt darba ņēmēju kvalifikāciju, apmācīt un pārkvalificēt viņus;

Finansējums ekoinovācijām

49. norāda uz ieguvumiem fiskālajai politikai un ekoinovācijas veicināšanas nolūkā aicina dalībvalstis novirzīt nodokļus no nodarbinātības uz resursu izmantošanu un piesārņojumu;
50. mudina Komisiju definēt videi kaitīgu subsīdiju kā „valdības tādas rīcības sekas, kas rada priekšrocības patērētājiem vai ražotājiem nolūkā papildināt to ienākumus vai samazināt to

izmaksas, tomēr, to darot, neievēro saprātīgu praksi vides jomā”; aicina Komisiju un dalībvalstis nekavējoties pieņemt konkrētus plānus, kas vērsti uz videi nedraudzīgo subsīdiju pakāpenisku izbeigšanu, pamatojoties uz šo definīciju;

51. aicina Komisiju un dalībvalstis pakāpeniski līdz 2020. gadam izbeigt visas videi nedraudzīgās subsīdijas, tostarp subsīdijas un finansiālo atbalstu fosilajiem kurināmajiem un subsīdijas, kas veicina atjaunojamo resursu neefektīvu izmantojumu, un valstu reformu programmās ziņot par gūtajiem panākumiem;
52. uzsver, ka ekoinovācijai vajadzētu izmantot jaunus ES finanšu instrumentus, Inovācijas savienības mehānismus un „Resursu ziņā efektīvas Eiropas” pamatiniciatīvas, kā arī kohēzijas politiku pēc 2013. gada un pamatprogrammu „Apvārsnis 2020”;
53. uzskata, ka ir svarīgi, lai ekoinovācijas un vides tehnoloģijas būtu finansiāli dzīvotspējīgas un konkurētspējīgas ilgtermiņā; uzskata, ka tajos gadījumos, kad publiskā sektora atbalsts tiek sniegts, publiskā sektora ieguldījumu atbalstam būtu jāveicina videi draudzīgas ražošanas metodes;
54. atzinīgi vērtē ekoinovāciju finansējuma iespējas kopējās lauksaimniecības politikas un arī programmu *COSME*, „Apvārsnis 2020” un *LIFE* ietvaros, vienlaikus uzstājot, ka būtu jāpanāk, lai lielāks finansējums būtu pieejams nolūkā pastiprināt jau izstrādāto ekoinovāciju praktisko piemērošanu;
55. aicina Komisiju ieviest nepieciešamos instrumentus un piešķirt pietiekamus budžeta resursus, lai ekoinovāciju jautājumā nodrošinātu gludu pāreju no Konkurētspējas un inovācijas pamatprogrammas (*CIP*) uz programmu „Apvārsnis 2020”, un novērst procesuālos šķēršļus un finanšu slogu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem; atgādina, ka būtiska nozīme ir līdzsvarotai dzimumu līdzdalībai lēmumu pieņemšanā visos finansējuma posmos un aspektos;
56. mudina dalībvalstis iekļaut ekoinovāciju savās stratēģijās laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam kā līdzekli, kas veicina zaļo ekonomiku, izaugsmi un jaunas darbavietas, tādējādi nodrošinot, ka uzņēmējdarbības attīstība notiek vienlīdzīgos konkurences apstākļos, pamatojoties uz sadarbību starp izglītības, uzņēmējdarbības un zinātnes aprindām;
57. uzsver, ka, lai gan pašreizējās prioritārās jomas ekoinovāciju 2012. gada uzaicinājumā aprobežojas ar vairākām svarīgākajām jomām, ekoinovācijas iniciatīva ir transversāla programma, kas atbalsta ekoinovatīvus projektus dažādās nozarēs; tādēļ atkārtoti uzsver, ka visām nozarēm un uzņēmējdarbības virzieniem vajadzētu būt tiesīgiem pretendēt uz finansējumu;
58. aicina Komisiju jo īpaši plānot skaidri definētus, koncentrētus un pastiprinātus resursus projektiem saistībā ar ieviešanu tirgū, kā arī riska kapitālam, MVU īstenotai tīklu veidošanai un ekoinovāciju internacionalizācijai un komercializācijai ES;
59. uzskata, ka, tā kā jauni uzņēmējdarbības modeļi sāk satricināt tradicionālās piegādes ķēdes, spēja ņemt vērā globalizāciju un tās ietekmi uz ES ekonomiku un piegādes ķēdēm nākamajā finansēšanas periodā ir sekmīgāk jāatspoguļo ekoinovācijas iniciatīvas

prioritātēs;

60. uzskata, ka MVU un kooperatīvu potenciāls ekoinovācijas veicināšanā vēl nav izsmelts; tāpēc prasa radīt konkrētas MVU un kooperatīvu finansēšanas iespējas attiecībā uz ekoinovācijas koncepcijām;
61. ir pārliecināts, ka vajadzīgi inovatīvi finanšu instrumenti, lai uzlabotu izredzes stiprināt spējas un veidot tīklus;
62. uzsver, ka līdzekļu palielināšana ir jāsaista ar finansēšanas procedūru vienkāršošanu;
63. norāda, ka turpmākā kohēzijas politika ietvers viedas specializācijas stratēģiju kā *ex-ante* nosacījumu ES reģioniem, un mudina reģionus uzsākt informatīvas kampaņas, kas vērstas uz visām mērķgrupām, lai integrētu ekoinovāciju reģionu un valstu viedas specializācijas stratēģijās;
64. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Ievads

Ņemot vērā ekonomikas krīzi, augsto bezdarba līmeni, augstās enerģijas cenas, nepietiekamo izejmateriālu daudzumu, kā arī atkarību no importa, sociālās kohēzijas nodrošināšanas priekšnoteikums ir ilgtspējīgu darbavietu radīšana un ekonomikas izaugsme. Inovācija ir viens no galvenajiem faktoriem, kas palīdz sasniegt šo mērķi, tāpēc tā ir jāveicina. Ekoinovācija — koncepcija, kas apvieno vides aizsardzību ar izaugsmi, konkurētspēju un darbavietu radīšanu, — ir viens no veidiem, kā to izdarīt.

Videi nekaitīgas inovācijas palīdz samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, efektīvāk izmantot tādus resursus kā ūdens un izejmateriāli, palielināt otrreiz pārstrādātu materiālu izmantojumu un ražot kvalitatīvus produktus, kam ir mazāka ietekme uz vidi, tomēr tie ir tikai daži piemēri; videi nekaitīgas inovācijas ir būtisks priekšnoteikums arī videi nekaitīgāku ražošanas procesu un pakalpojumu attīstībai.

Ekoinovācija var būt daudzas lietas — jauns ūdens filtrs, kas paredzēts notekūdeņu attīrīšanai, plānāks un izturīgāks tērauds, ko izmanto materiāla atkritumu samazināšanai, vai uzņēmējdarbības modelis, ar ko pārdod remonta pakalpojumus, nevis produktus. Tāpat ekoinovācija ir, piemēram, daudzās Eiropas valstīs īstenotie velosipēdu un mašīnu koplietošanas projekti, piemēram, *Villo Velo* projekts Briselē, Beļģijā.

Pašreizējā situācija un nākotnes perspektīvas

Pašlaik Komisija veicina ekoinovācijas, īstenojot demonstrācijas projektus un projektus saistībā ar ieviešanu tirgū, nodrošinot uz tirgu balstītus finanšu instrumentus, kā arī veicinot publiskās un privātās partnerības (PPP) saskaņā ar Konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu (*CIP*). Šie instrumenti ir iekļauti arī programmas „Apvārsnis 2020” priekšlikumā, lai nodrošinātu nepārtrauktību starp *CIP* un „Apvārsnis 2020”. Protams, uz ekoinovācijas politiku vērsti pasākumi ir jāparedz arī programmas „Apvārsnis 2020” kapitālā „piekļuve riska finansējumam” un parāda garantijas finansēšanas instrumentos.

Komisijas pirmais aicinājums ieviest ekoinovācijas projektus tika izteikts 2008. gadā. Patlaban ekoinovācijas 2012. gada uzaicinājumā prioritārās jomas ir: materiālu otrreizēja pārstrāde, ilgtspējīgi būvzstrādājumi, pārtikas un dzērienu rūpniecība, ūdens nozare un videi nekaitīga uzņēmējdarbība. Nākamie uzaicinājumi būtu jāpaplašina, ietverot visas nozares un uzņēmējdarbības virzienus.

Videi nekaitīgo tehnoloģiju pēdējo gadu izaugsme ir apliecinājusi, ka ieguldījumi videi nekaitīgā izaugsmē ir liela iespēja ekonomikai. Lai gan gandrīz katra nozare lejupslīdes dēļ ir cietusi smagus zaudējumus, „zaļā” nozare, lai gan ir saskārusies ar izaugsmes samazinājumu, tomēr turpina augt. Eiropas ekonomikas aptuvenais gada apgrozījums ir EUR 319 miljardi (2,5 % no ES IKP), un patlaban šajā nozarē ir nodarbināti 3,4 miljoni cilvēku. Laikposmā no 2004. gada līdz 2008. gadam šajā nozarē tika radītas aptuveni 600 000 papildu darbavietas. Attiecībā uz nodarbinātību visās apakšnozarēs gada izaugsmes temps bija aptuveni 7 %

laikposmā no 2000. gada līdz 2008. gadam. Ekoinovācijas procesā ES ir spēcīgs tirgus dalībnieks, un tā kopējais apgrozījums ir 30 %, savukārt kopējais ūdens un atkritumu apsaimniekošanas īpatsvars sasniedz 50 %.

Pēdējo gadu laikā ir radītas aptuveni miljons jaunas videi nekaitīgas darbvietas, un daudzās valstīs videi nekaitīgas tehnoloģijas (ko pazīst arī ar nosaukumu „Tīras tehnoloģijas”) jau šobrīd ir viens no lielākajiem darba devējiem Eiropas ekonomikā. Paredzams, ka līdz 2020. gadam videi nekaitīgu tehnoloģiju nozares kopējais apgrozījums divkāršosies līdz EUR 3100 miljardiem. Vācijā šī nozare jau šobrīd nodrošina 8 % no IKP, un līdz 2020. gadam tai paredz pieaugumu līdz 14 %. Savukārt Austrijā, piemēram, 4,8 % no visām nodarbinātajām personām strādā videi nekaitīgu darbvietu nozarē, kas, par spīti ekonomikas krīzei, laikposmā no 2010. gada līdz 2011. gadam pieauga par 0,6 %.

Attiecībā uz videi nekaitīgām darbvietām un izaugsmi jāsaka, ka ES tiek lietotas daudzas atšķirīgas interpretācijas. Agrāk uzskatīja, ka videi nekaitīgas darbvietas ir saistītas ar bioloģiskās daudzveidības un dabiskās vides aizsargāšanu; mūsdienās tās atrodamas arī citviet, piemēram, zemas oglekļa emisijas tehnoloģiju, energoefektivitātes un oglekļa finansēšanas jomās. Terminu „videi nekaitīga darbvietā” izmanto dažādos kontekstos dažādu mērķu īstenošanai. Tas var kropļot statistiku videi nekaitīgas izaugsmes jomā. Eiropas Komisija izmanto plašāku definīciju nekā Eurostats, nosakot, ka vides aizsardzība un resursu apsaimniekošana ir „zaļo” tehnoloģiju un produktu primārais mērķis. Tāpēc, lai novērstu maldinošu statistiku par videi nekaitīgām darbvietām un izaugsmes attīstību, ir jāizstrādā skaidri formulēta un ierobežotāka ES mēroga definīcija videi nekaitīgām darbvietām un zaļai izaugsmei. Pirmais solis virzībā uz skaidrāku un labāku definīciju būtu sabiedriskā transporta iekļaušana vides preču un pakalpojumu nozares definīcijā. Uzlabotajā definīcijā būtu jāiekļauj arī daži darba apstākļu obligātie standarti. Turklāt, lai nodrošinātu būtiskus datus, ir jāaprēķina tīrā nodarbinātības ietekme attiecībā uz videi nekaitīgu darbvietu radīšanu un izaugsmi.

Papildus iepriekš minētajam, atbalstot jaunus procesus, tehnoloģijas un pakalpojumus, kas ļauj uzņēmumiem kļūt ilgtspējīgākiem un radīt jaunas videi nekaitīgas darbvietas, Eiropas likumdevējs, kā arī dalībvalstis un uzņēmumi nedrīkst aizmirst, ka ekoinovācija nenozīmē videi nekaitīgu darbvietu radīšanu par jebkādu cenu. Kā vadošie principi vienmēr jāņem vērā sociāli saprātīgi un taisnīgi darba apstākļi, kā arī ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās ilgtspējības apsvērumi.

Finansējums ekoinovācijām

ES ir izstrādājusi virkni instrumentu, kuru uzmanības centrā ir vides inovācija un uzņēmējdarbība. Ekoinovācijas veicināšanai patlaban ES Konkurētspējas un inovācijas pamatprogrammas (*CIP*) ietvaros ir pieejami EUR 433 miljoni. Patlaban finansējuma iespējas vides pakalpojumiem un tehnoloģijām pastāv arī ES finansējuma programmas „LIFE+” ietvaros, ar ko līdzfinansē projektus, kuri veicina inovatīvas politikas pieeju, tehnoloģiju, metožu un instrumentu izstrādi un demonstrēšanu un ir galvenokārt vērsti uz publisko sektoru. Gandrīz EUR 200 miljoni ir atvēlēti to ekoinovācijas projektu atbalstam, kas ir saistīti ar ieviešanu tirgū un ir paredzēti uzņēmējdarbības nozarei.

Laikposmā no 2014. gada līdz 2020. gadam Inovācijas savienības ieviešanas finanšu instruments būs ES jaunā programma pētniecībai un inovācijām „Apvārsnis 2020”. Atbilstoši

daudzgadu finanšu shēmai (DFS 2014.–2020. gadam) ekoinovācijas iniciatīva būs ietverta arī programmā „LIFE” (Vides un klimata pasākumu programma 2014.–2020. gadam), ciktāl tā nepārklājas ar programmu „Apvārsnis 2020”.

19.9.2013

NODARBINĀTĪBAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAS ATZINUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par ekoinovācijām — nodarbinātība un izaugsme ar vides politikas palīdzību
(2012/2294(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Phil Bennion*

IEROSINĀJUMI

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā stratēģiju „Eiropa 2020”, kurā prasīts nodrošināt saprātīgu, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi,
  - ņemot vērā jauno instrumentu „Garantija jauniešiem”,
  - ņemot vērā *Eurofound* 2013. gada janvāra ziņojumu „Nozaru ekoloģizācija ES — paredzot un pārvaldot ietekmi uz darbvietu skaitu un kvalitāti” un tā problēmsituāciju analīzes datubāzi;
  - ņemot vērā *Eurofound* 2011. gada ziņojumu „Darba attiecības un ilgtspējība — sociālo partneru loma pārejā uz videi nekaitīgu ekonomiku”;
- A. tā kā ekoinovācijas ir ES attīstības stūrakmens vides ziņā, ekonomiski un sociāli ilgtspējīgas izaugsmes stratēģijai, kas rada kvalitatīvas nodarbinātības iespējas dažādās nozarēs;
- B. tā kā jauniešu bezdarba līmeņa pieaugums ir satraucošs un ir ļoti nepieciešama politika, kas jauniešiem sniegtu vairāk un labākas darba iespējas;
- C. tā kā šī pāreja var viest stabilitāti nodarbinātības jomā un palielināt darbvietu skaitu, radot ievērojamu papildu ietekmi; tā kā jomās, kur radīti uzticami pamatnosacījumi, var novērot nepārtrauktu nodarbinātības iespēju un darba drošības pieaugumu, ko stabilizē pieaugošais eksports;

- D. tā kā Parlaments ir atzinīgi novērtējis Komisijas iniciatīvu „Jaunas prasmes jaunām darbvietām”, kas atzīst sadarbību ar dalībvalstīm;
- E. tā kā 2010. gada 7. septembra rezolūcijā par darbavietu potenciāla attīstīšanu jaunai, ilgtspējīgai ekonomikai¹ ir atsaucē uz SDO izstrādāto stabilu darbavietu definīciju un uzsvērts, ka ekoinovācijai ir nozīmīga loma visās rūpniecības un ražošanas nozarēs,
1. norāda uz iespēju tieši un netieši radīt kvalitatīvas darbavietas, pilnībā īstenojot stratēģiju „Eiropa 2020”; tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt centienus šajā jomā; atzinīgi vērtē Komisijas integrētās stratēģijas veicināšanu videi draudzīgai izaugsmei saskaņā ar pamatiniciatīvu „Inovācijas Savienība” un jo īpaši Ekoinovāciju rīcības plānu, kas ir solis pareizajā virzienā;
  2. uzsver, ka veiksmīgām ekoinovācijām nepieciešams mērķtiecīgāks ilgtermiņa ieguldījums, kam jo īpaši jāaptver izglītība un apmācība, pētījumi un izstrāde, infrastruktūra utt.;
  3. norāda uz ļoti daudzveidīgajām darba iespējām dažādiem iemaņu līmeņiem, ko radījusi ekoinovācija, tostarp darbavietas ekodizaina un pētījumu, izstrādes un inovācijas darbā un zināšanu nozarē, kur nepieciešams augsts izglītības līmenis, kā arī uzdevumi ražošanas nozarē, kur nepieciešamas praktiskākas iemaņas; norāda, ka visu līmeņu darba ņēmēji var ierosināt vai īstenot ekoinovācijas, kas uzlabo vai maina ražošanas ķēdi;
  4. atzīmē — lai sasniegtu stratēģijā „Eiropa 2020” noteiktos nodarbinātības mērķus un izmantotu jaunās ilgtspējīgās ekonomikas nodarbinātības potenciālu, ir jāpalielina mājokļu un būvju energoefektivitāte, vairāk jāizmanto atjaunojamie enerģijas avoti, videi nekaitīgas tehnoloģijas, jāveicina transporta un mobilitātes ilgtspēja, lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības ilgtspēja un vides dienestu konsultatīvā darbība, kā arī otrreizēja pārstrāde un izmantošana, zema resursu patēriņa ražošanas procesi un materiālu slēgta cikla pārstrāde, ekodizains un ieguldījums zināšanu nozarē; atzīmē, ka arī pakalpojumu nozarei un sociālās ekonomikas nozarei² ir liels „zaļā” darba potenciāls;
  5. ir stingri pārliecināta, ka uz tirgus ekonomiku balstīta vides politika var kļūt par izaugsmes un nodarbinātības dzinējspēku visās ekonomikas nozarēs, un uzsver, ka prognozējami, investīcijas veicinoši pamatnosacījumi ir tas, kas ļaus inovatīviem uzņēmumiem iespējami veiksmīgāk izmantot šīs iespējas vides un darba ņēmēju labā;
  6. atzīst, ka ekonomikas pāreja uz jaunām uzņēmējdarbības jomām var piesaistīt jauno darbinieku paaudzi un radīt jaunas darba iespējas ekoinovācijas spektrā;
  7. uzsver, cik nozīmīgas ir ekoinovācijas, ko var ieviest mājokļu, īpašumu un saimniecību līmenī, jo tādējādi pilsoņi paši var aktīvi līdzdarboties, turklāt mikrouzņēmumi var radīt darbavietas, piemēram, atkritumu vietējas apstrādes un otrreizējas izmantošanas jomā, enerģijas ražošanas un taupīšanas jomā un citās ekoinovācijas jomās;

---

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0299.

² Jēdziens „sociālā ekonomika” franču valodā būtu jātulko kā „*économie sociale et solidaire*”, un ekvivalents tulkojums būtu jāizmanto spāņu un portugāļu, kā arī citās līdzīgās valodās.

8. atzīst ka ekoinovācija sniedz skaidras iespējas jaunās uzņēmējdarbības jomās, piedāvājot iespējas maziem un vidējiem uzņēmumiem, „pašuzsācējiem”, pašnodarbinātajām personām un uzņēmējiem gūt labumu no jauniem tirgiem un uzņēmējdarbības modeļiem, kā arī piedāvāt tradicionālās ekonomikas nozarēm iespējas padarīt esošās darbavietas videi nekaitīgākas, pielāgojot tās ilgtspējīgām, resursu ziņā efektīvām ražošanas un darba metodēm;
9. iesaka atbalstīt jauniešu radošo un inovatīvo potenciālu, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību, un uzlabot viņu piekļuvi finansējumam;
10. uzsver divējādās vides un ekonomiskās priekšrocības, ko rada pāreja uz videi nekaitīgu noturīgu ekonomiku, proti, stabilu darbvietu izveidošanu ES un jaunattīstības valstīs, pieaugot dalībai inovatīvā degvielas un materiālu ražošanā, kā arī nodarbinātības iespējas, ko rada biomateriālu apstrāde un tirdzniecība uzņēmumiem, publiskiem, privātiem un vietējiem patērētājiem; uzsver, ka ar šīm iespējām būtu jārada kvalitatīvas un ilgtspējīgas darbavietas gan kvalificētiem, gan nekvalificētiem darba ņēmējiem; atzīst, ka stabili ilgtermiņa reglamentējošie noteikumi ilgtspējības veicināšanai būtu jāizstrādā, izmantojot esošos finanšu instrumentus;
11. norāda uz sarežģītām problēmām saistībā ar nodrošinātību ar pārtiku, klimata pārmaiņām, augsnes kvalitāti, izejvielu nepietiekamību, pāreju uz atjaunojamās enerģijas sistēmām un energoefektivitāti utt.; atzīst, ka ekoinovācijai var būt būtiska loma daudzu šo problēmu risināšanā; atkārtoti uzsver, ka šādas pārejas īstenošanai nepieciešama vienota pieeja, iekļaujot izglītību, apmācību, iemaņu attīstību, pētījumus un inovācijas, privātā un publiskā sektora ieguldījumus un infrastruktūras attīstību, turklāt visi šie aspekti veicina daudzveidīgas un stabilas nodarbinātības iespējas;
12. uzsver iespējamo sinerģijas efektu, ko ekoinovācija varētu radīt ilgtspējīgu, kvalitatīvu darbvietu izveidē, vides aizsardzībā un ekonomiskās atkarības samazināšanā;
13. jo īpaši norāda, cik ekoinovācijā nozīmīga ir piekļuve atbilstošai apmācībai un iemaņu attīstībai, lai nodrošinātu nepieciešamo prasmīgo darbaspēku darba devējiem un atbilstošas zināšanas, prasmes un iemaņas jauniešiem, tādējādi radot iespējas viņus nodarbināt saistībā ar jaunām inovatīvām nodarbinātības iespējām, un lai atvieglotu darba ņēmēju pāreju no nozarēm, kas piedzīvo lejupslīdi, uz jaunām, videi nekaitīgām nozarēm; šajā sakarā uzsver iespēju īstenot mācekļības programmas lauku apvidos un citu veidu profesionālo apmācību, lai attīstītu šos jaunus iemaņu kopumus;
14. uzsver, ka inovācijas un ekoinovācijas pamatā ir pētījumi; norāda, ka ekoinovācijai ir liels izaugsmes potenciāls un Eiropa varētu būt pasaules līdere šajā jomā, kā arī norāda uz iespējām, ko tā paver jaunām, kvalitatīvām darbavietām;
15. aicina veicināt labāko ekoinovāciju izmantojumu, jo īpaši jaunattīstības valstīs, kurās, piemēram, efektīvāks kokogļu ražošanas process, komposta tualetes, atjaunojamās enerģijas avotu izmantojums, ūdens attīrīšanas sistēmas un daudz citu inovāciju varētu par salīdzinoši zemām izmaksām būtiski uzlabot dzīves kvalitāti un veselību un veicināt ilgtspējīgu uzņēmējdarbību un nodarbinātību;
16. uzsver, cik būtiska loma var būt partnerībai un sinerģijai starp izglītības nozari,

uzņēmumiem, un vietējām un reģionālām varas iestādēm, lai sniegtu atbilstošu apmācību, tostarp gan vīriešiem, gan sievietēm paredzētu apmācību saistībā ar iemaņām zinātnes, tehnoloģiju, inženierijas un matemātikas jomā, kā arī profesionālo orientāciju, kvalitatīvu un apmaksātu praksi un duālās izglītības iespējas, lai nodrošinātu plašu piekļuvi nodarbinātības iespējām un kvalitatīvām darbvietām, kas rodas, ieviešot ekoinovāciju;

17. mudina dalībvalstis nodrošināt uzņēmumiem, jo īpaši MVU, stimulus, lai veicinātu ieguldījumu palielināšanu privātā sektora pētniecības un izstrādes darbībās; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Ekoinovāciju rīcības plānu;
18. mudina dalībvalstis uzlabot pārrobežu sadarbību, lai nodrošinātu tehnoloģiju un paraugprakses izplatību ES un tādējādi palielinātu Eiropas konkurētspēju;
19. mudina dalībvalstis, nodrošinot sociāli atbildīgu pāreju uz augstas kvalitātes „zaļajām” darbvietām, pēc iespējas ātrāk izmantot Eiropas Sociālā fonda līdzekļus programmām, kuru mērķis ir paaugstināt darba ņēmēju kvalifikāciju, apmācīt un pārkvalificēt viņus.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	18.9.2013
Galīgais balsojums	+ : 38 - : 0 0 : 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Regina Bastos, Heinz K. Becker, Phil Bennion, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Andrea Zanoni
Aizstājeji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Claudette Abela Baldacchino, Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Antigoni Papadopoulou

2.7.2013

REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par ekoinovācijām — nodarbinātība un izaugsme ar vides politikas palīdzību
(2012/2294(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Jens Nilsson*

IEROSINĀJUMI

Reģionālās attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver ekoinovācijas koncepcijas plašo dimensiju, ņemot vērā, ka tā ir definēta kā jebkura veida inovācija, kuras mērķis ir virzība uz ilgtspējīgu attīstību, samazinot ietekmi uz vidi vai panākot efektīvāku un atbildīgāku resursu izmantošanu;
2. atbalsta Komisijas stratēģijas „Eiropa 2020” pamatiniciatīvu, kuras mērķis ir nekavējoties īstenot pāreju uz ilgtspējīgu ekonomiku; turklāt uzsver, ka mērķtiecīgs ieguldījums ES reģionu ekoloģiskas pārveidošanas procesā ir ļoti noderīgs instruments, lai sasniegtu reģionālās konverģences un teritoriālās kohēzijas stratēģiskos mērķus;
3. uzsver ekoinovācijas neizmantoto potenciālu vides ieguvumu jomā, ņemot vērā, ka gaidāms, ka tā palīdzēs samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, cita starpā vairāk izmantojot pārstrādātus un atjaunojamus materiālus un tādu kvalitatīvu produktu ražošanu, kuri mazāk ietekmēs vidi un veicinās videi draudzīgākus ražošanas procesus un pakalpojumus; norāda uz ieguvumiem fiskālajai politikai, ko dod ekoinovācijas potenciāla pilnīga īstenošana, un uz to, ka efektivitātes ieguvumus var realizēt arī attiecībā uz budžetu; uzsver vajadzību mērķtiecīgi vērst rīcību uz sastrēgumu vietām un šķēršļiem ceļā uz ekoinovācijas komercializāciju un uz šo produktu un pakalpojumu internacionalizāciju;
4. uzskata, ka visai ekoinovācijai būtu jāveicina ilgtspējīga reģionālā izaugsme un Savienības vides mērķu sasniegšana;
5. uzsver, ka ekoinovācijai vajadzētu izmantot jaunus ES finanšu instrumentus, Inovācijas savienības mehānismus un „Resursu ziņā efektīvas Eiropas” pamatiniciatīvas, kā arī kohēzijas politiku pēc 2013. gada un pamatprogrammu „Apvārsnis 2020”; uzsver vajadzību integrēt ekoinovācijas koncepciju visās politikas jomās;

6. uzsver, ka, lai gan pašreizējās prioritārās jomas ekoinovāciju 2012. gada uzaicinājumā aprobežojas ar vairākām svarīgākajām jomām, ekoinovācijas iniciatīva ir transversāla programma, kas atbalsta ekoinovatīvus projektus dažādās nozarēs; tādēļ atkārtoti uzsver, ka visām nozarēm un uzņēmējdarbības virzieniem vajadzētu būt tiesīgiem pretendēt uz finansējumu;
7. norāda, ka turpmākā kohēzijas politika ietvers viedas specializācijas stratēģiju kā *ex-ante* nosacījumu ES reģioniem, un mudina reģionus uzsākt informatīvas kampaņas, kas vērstas uz visām mērķgrupām, lai integrētu ekoinovāciju reģionu un valstu viedas specializācijas stratēģijās;
8. uzskata, ka ekoinovācija pilnībā atbilst pētniecības, inovācijas, klimata un vides ieguldījumu prioritātēm nākamajā struktūrfondu plānošanas periodā;
9. uzsver, ka, lai gan ekorūpniecība pašlaik nodrošina 3,4 miljonus darbavietu un aptuveni EUR 319 miljardu gada apgrozījumu, tās potenciāls radīt reģionālu izaugsmi un nodarbinātības iespējas un panākt ieguvumus videi joprojām lielā mērā ir neizmantots, un šajā sakarā atgādina, ka bezdarbība izmaksātu dārgi;
10. uzsver, ka ir svarīga vietējā un reģionālā atbildības uzņemšanās, aktīvi iesaistot publiskā un privātā sektora dalībniekus un pilsonisko sabiedrību ekoinovācijas atbalsta politikā un pasākumos;
11. iesaka atbalstīt jauniešu radošo un inovatīvo potenciālu, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību, un uzlabot viņu piekļuvi finansējumam.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	20.6.2013
Galīgais balsojums	+: 36 -: 1 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Francesca Barracciu, Jean-Jacob Bicep, Victor Boștinăru, John Bufton, Alain Cadec, Nikos Chrysogelos, Rosa Estaràs Ferragut, Brice Hortefeux, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Vincenzo Iovine, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva Kekuš, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Vladimír Maňka, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Ana Miranda, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Giommaria Uggias
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Miroslav Ouzký, Marit Paulsen

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	25.9.2013
Galīgais balsojums	+: 47 -: 3 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Elena Oana Antonescu, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Franco Bonanini, Milan Cabrnoch, Spyros Danellis, Chris Davies, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Matthias Groote, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Gilles Pargneaux, Andrés Perelló Rodríguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Oreste Rossi, Richard Seeber, Dubravka Šuica, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Thomas Ulmer, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Margrete Auken, Erik Bánki, Mark Demesmaeker, Jutta Haug, Marusya Lyubcheva, Miroslav Mikolášik, Vittorio Prodi, Kārlis Šadurskis, Rebecca Taylor, Anna Záborská, Andrea Zannoni
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Ioan Enciu, Sabine Lösing, Kerstin Westphal